

Райко Цончевъ.

Райко Цончевъ се родилъ въ 1857 год. въ гр. Елена. Баща му се занимавалъ съ градинарство въ Добричъ, кждѣто слѣдъ врѣме се и прѣмѣстилъ окончателно, но наскоро се поминалъ, та оставилъ въ крайна нѣмотия жена си и двѣтъ си дѣца. Още до като биле въ Елена, малкиятъ Райко ходилъ въ училище, дѣто училъ „*писмо на пѣсѣкъ*“, а четмо на „*полукрузи*“. Слѣдъ прѣселението въ Добричъ, Райко постѣпилъ въ тамошното училище, въ което при единъ отъ учителитѣ си трѣбвало да учи „*бащинъ езикъ*“ — новъ учебникъ, който ученицитѣ трѣбвало да си набавятъ срѣщу *три гроша и половина*. Обаче, тъкмо въ това врѣме се поминалъ Райковиятъ баща, и Райко билъ принуденъ да напусне училището, защото нѣмалъ $3\frac{1}{2}$ гроша да си купи учебника. Това обстоятелство твърдѣ много подѣйствувало върху Райка: той почувствувалъ нѣмотията въ всичката нейна неумолимость. Но отъ друга страна училището му внушило чувство за състрадание. Изучавайки *битописанието*, въ душата на Райка се запечатала картината — какъ стариятъ Товитъ, заедно съ сина си, погребва единъ изоставенъ мъртвецъ и какъ стариятъ Товитъ при смъртния си часъ наставява сина си — да бже милостивъ къмъ бѣдни и сироти и да имъ помага отъ сърдце и душа, споредъ срѣдствата си.

Колкото отъ нѣмотията Райко изгубилъ — не можилъ да слѣдва въ училище, и да постигне ви-